

2025-11-12

§ 191 2025.467 KS

Samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft**Ärendebeskrivning**

Energimyndigheten föreslår nya och reviderade riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft. Utpekandet kan ses som en del i att planera för att möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045, vilket är det planeringsmål som anges i Energipolitikens långsiktiga inriktning (Prop. 2023/24:105).

Energimyndigheten är enligt hushållningsförordningen ansvarig att lämna uppgifter och hålla dessa uppdaterade avseende riksintresseanspråk för mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 31 oktober 2025 lämnat följande yttrande:

Kommunledningskontoret har granskat samrådshandlingarna och tagit fram ett förslag till yttrande, se bilaga 1.

Förslaget till riksintresseanspråk berör två platser i Alingsås kommun: Rödeneplatån och Rödene sydsluttning samt Gräfsnäs-Erska. Dessa är sedan tidigare utpekade i kommunens gällande översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige den 31 oktober 2018, § 182, som lämpliga för gruppstationer för vindkraft. Förslaget överensstämmer delvis med översiktsplanen, men innebär i båda fallen en geografisk utvidgning:

- För Rödeneplatån och Rödene sydsluttning innebär förslaget en utökning söderut mot Alingsås stad.
- För Gräfsnäs-Erska innebär förslaget också en utökning söderut.

På Rödeneplatån finns idag 13 vindkraftverk, varav 11 i Alingsås kommun. Etablering påbörjades 2020, färdigställdes 2022 och driftsattes 2023.

Den 6 september 2021, § 140 beslutade kommunstyrelsen att avstyrka ansökan om etablering av 11 vindkraftverk i Gräfsnäs-Erska.

I den planeringsstrategi som antogs av kommunfullmäktige den 24 april 2024, § 65 lyftes energiförsörjning fram som ett av de prioriterade utvecklingsområdena för översiktsplanen i syfte att säkerställa dess aktualitet. Inriktningen är att i en kommande ändring se över och i viss utsträckning begränsa utbredning av de utpekade områdena för vindkraft, så att de fortsatt är väl avvägda utifrån kommunens långsiktiga utvecklingsmål.

Ett utpekande av riksintresseanspråk innebär ett statligt inflytande över mark- och vattenanvändningen i kommunen genom att säkerställa att områden med goda förutsättningar för energiproduktion skyddas mot åtgärder som kan försvåra för framtida

2025-11-12

utnyttjande. Det innebär däremot inget tillstånd att bygga, utan fungerar som planeringsunderlag och ett anspråk. Vid tillståndsprövning krävs fortsatt kommunens tillstyrkan enligt 16 kap. 4 § miljöbalken, och i översiktsplanen redovisar kommunen hur riksintresset beaktas och avvägs mot andra allmänna intressen. Vid avstyrkan eller avvikande mening från riksintresseanspråket måste kommunen kunna visa på att andra allmänna intressen väger tyngre. Kravet på denna avvägning är formellt starkare med ett utpekad riksintresseanspråk än utan.

Kommunledningskontorets förslag till yttrande över samrådsförslaget syftar till att avgränsa riksintresseanspråkets utbredning så att det inte omfattar mer än de områden som redan pekats ut i gällande översiktsplan. Avsikten är att i ett senare skede, inom ramen för upprättande av ny eller ändring av översiktsplanen göra en fördjupad översyn och bedömning av dessa områden och eventuella justeringar av deras omfattning.

Beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunledningskontorets förslag till yttrande, daterat 30 oktober 2025, antas som kommunstyrelsens eget yttrande och skickas till Energimyndigheten och Länsstyrelsen Västra Götaland som svar på samrådet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft
- Yttrande - Samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft
- Kartbilaga till yttrande över samråd om riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft
- Remiss av förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft